

LGBT+ inklyuziyasining O'zbekistonning iqtisodiyoti uchun foydalari

Noyabr 2021

Qisqacha taqdimot

Ochiq, inklyuziv va xilma-xil jamiyat biznes uchun yaxshiroq va iqtisodiy o'sish uchun yaxshiroqdir. Bu bayonot dunyo mamlakatlari uchun to'g'ri keladi va ushbu hisobotda keltirilgan tadqiqot va tahlillardan ko'rinib turibdiki, uning dolzarbligi O'zbekiston uchun ayniqsa muhimdir.

O'zbekistonda o'zgarishlar davri kuzatilmoqda. 2016-yildan buyon Prezident Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan O'zbekistonning xorijiy sarmoyadorlar uchun jozibadorligini oshirish, mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va jahon miqyosidagi obro'-e'tiborini yuksaltirish maqsadida qator siyosiy va iqtisodiy islohotlar amalga oshirildi.

Biroq O'zbekistondagi LGBT+ hamjamiyati og'ir vaziyat va qattiq diskriminatsiyaga duch kelmoqda, uning asosiy manbalaridan biri Jinoyat kodeksining 120-moddasi bo'lib, o'zaro rozilik asosida bir jinsdagi ixtiyoriy munosabatlar uchun ozodlikdan mahrum qilish jazosi nazarda tutilgan. BMT Inson huquqlari kengashi kabi xalqaro tashkilotlar jazoni bekor qilish haqida gapirganiga qaramay, prezident Mirziyoyev va uning ma'muriyati o'zaro rozilik asosida bir jinsli munosabatlarni jinoyat deb hisoblash amaliyotiga chek qo'yish istagini bildirmagan. Bundan tashqari, ular ommaviy axborot vositalarida va jamoat forumlarida bu mavzudan qochishadi.

O'zbekiston 2020-yil oktabr oyidan BMT Inson huquqlari bo'yicha kengashiga a'zo. Bu Shavkat Mirziyoyev uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishi va O'zbekiston Konstitutsiyasida barchaga, jumladan, LGBT+ hamjamiyatiga istisnosiz teng huquqlar kafolatlanganini e'lon qilish muhim lahzadir.

Ushbu hisobotda ko'rsatilishicha, LGBT+ hamjamiyatiga nisbatan mavjud kamsitish O'zbekistonga o'zining iqtisodiy ambitsiyalariga erishishga to'sqinlik qilmoqda. 120-moddaning bekor qilinishi va LGBT+ integratsiyasining kuchaytirilishi O'zbekistonning raqobatbardoshligini oshirish, uni to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoyalar uchun jozibador qilish, jahon bozorlariga integratsiyalashuviga ko'maklashish, sayyohlar va xalqaro biznes obro'sini oshirish imkonini beradi. Hisobotning asosiy xulosalari quyidagilardan iborat:

- LGBT+ inklyuziv iqtisodlari, iqtisodiy jihatdan raqobatbardoshroq: LGBT+ inklyuziyasi va Jahon Iqtisodiy Forumining Global raqobatbardoshlik indeksi va Jahon bankining Inson kapitali indeksi o'rtasida sezilarli bog'liqlik mavjud. Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi (MDH) mamlakatlarida o'zaro rozilik asosida bir jinsli munosabatlar dekriminallashtirilgunga qadar aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulotning o'rtacha yillik yo'qotilishi 3,0% ni tashkil etdi va dekriminalizatsiya qilinganidan keyin yillik o'sish 4,6% ni tashkil etdi.
- LGBT+ inklyuziyasi O'zbekistonga sarmoyalarni jalb qilish uchun ko'proq imkoniyat beradi: Ushbu hisobotdagi tahlil shuni ko'rsatadiki, o'zaro rozilik asosida bir jinsli munosabatlarni

jinoyat deb hisoblamagan mamlakatlar ularni jinoyat deb hisoblaydigan mamlakatlarga qaraganda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoyalar (FDI) 4,5 baravar ko'proq.

- LGBT+ inklyuziyasi O'zbekistonning jahon bozorlaridagi integratsiyasini oshirishi mumkin: O'zbekistonni jalb qilgan Yevropa Ittifoqining asosiy savdo sxemasi mamlakatlardan LGBT+ vakillarining huquqlarini himoya qilishni talab qiladi. Bundan tashqari, tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, global iste'molchilar LGBT + integratsiyasiga sodiq bo'lgan mamlakatlarda xarid qilishni xohlashadi va inklyuziyaga yo'naltirilgan kompaniyalar bundan foyda ko'radi.
- LGBT+ inklyuziyasi O'zbekistonning milliy obro'sini oshirishi mumkin: LGBT+ inklyuziyasi inson taraqqiyoti indeksi va Global erkinlik indeksi kabi mamlakat obro'sini o'lchaydigan bir qancha indekslar bilan yuqori darajada bog'liqdir. Sayyohlar, shuningdek, LGBT+ hamjamiyatini qabul qiladigan mamlakatlarga sayohat qilish ehtimoli yuqori ekanligini ta'kidlaydilar.